In Caput 2um

In hoc capite 4or regulas tradit artis 2a: et utem negam converti simpliciter: 2um utem affirmam converti in particularem, id est, in particularem affirmam: 3a partem affirmam converti simpliciter. 4a partem negam nullo modo converti.

1um 1a

De conversione propositionum absolutarum

2 Art. 1us

Defendit Conversio ulis regula.

Notabis 1o. Questionem quae inferri ab arte observata esse mutatam ex enunciatione servata eadem qualitate, et veritate. Dn, servata eadem qualitate, quia oportet utranque enunciationem aut affirmari esse, aut negari. Addo, et veritate, quia si utraque possit esse falsa, et converti ita, converta fa: Semper tri, si converta ita sit, converti nario erit ita, alioqui ex conversa non erit illa aut.

Dicit 2o questio contraphrasim, quae etiam vocatur conversio in tertia, in qua servatur eadem quantitas, quia utraque propositio, aut est ulis, aut partis: et in conversione generali, quae dicitur in primam, in qua non servatur eadem partitas, quia alta propositio est ulis, alta partis.

Notabis 2o eos debere in converte, ad quae in converta ita eosdem: 1o sunt res significatae, quae nisi eosdem significatum converta fuerit, subiectum secundum converti potest esse antecedens, et corpus prius, ut in hac nullus fluvius est in pice, quae nullus piscis est in fluvio, dicens est prius: sic non erit verum, quae nullum ex stens in pice est fluvius. 2o genus nomen significans ea ratione et substantia, ita ut subtilium in converta non adhibitur adjectivum in converte, quia substantivum, cum semper ut quae ex stens, dicere possunt aliquid opposito, quae non coniunctum adjectivum, ut quae generans est stella diva, quae stella diva est grata, ubi fit est converti, quae generans, in ea sumit adjectivum, et in converta substantivum quae ja persona. 3o genus accessionum, supponem, si n. tertii converti latius sed pluribus adhibiantur, quam in converta generalium in cuncta in falsitatem.

Sicuti ulli negiua simpliciter diuersis. Pr Nullum B é A, q̃ nullum A é B: Si ñ sequitur dicij eius conuertibilia erit ua ni mirum, aliquid A é B, sit igr aliquid A ó, et appelet C, tunc sic argor: C é A, et C é B, igr aliquid B é A: At aut conuertibilia, aliquid B é A, et nullum B é A, q̃ dant hua conuertibilia sit ua, si ulli negiua ñ diuersis simpliciter.

Obiej 1o sub partiua ñ ꝗ semp descendere ad unum detractum, ut fecimus, q̃ hoc é ua, at huius oculus é narius ad uidendum, et si ñ ꝗ assignare certum oculum aduum narium, cum neq̃ dexter sit detractus narius, neq̃ sinister, q̃ Dij aij: sub partiua ñ ꝗ semp descendere ad unum detractum, si sit ua in sua disiunctio, sed aij sit ua in sua disunctio, nego aij: et in nostro exho parti é ua in sua disunctio, ñ in disiunctio, ut in assignata q̃ oie de duobus narium aduum.

obiej 2o nullus puer fuit senex, q̃ nullus senex fuit puer, ñ é ua conuersio q̃ obiem. R 1o negdo obiam q̃ ratio de solis ꝗ possit de q̃dem laudare. R 2o negdo aij, q̃ si a regulis elenchorum amphibolia ad q̃dem et q̃ tertium, utiq̃ erit sa, hoc mo, nullus qui é puer, fuit puer, fuit senex, q̃ nullus qui é puer fuit senex, fuit puer, ñ mirum ñ é ex sa ante, sum diuersi inferri.

Art 2um

Definit Diuersio ꝗ ulli affrie

ꝗ ulli affriua diuersis q̃ aliij se in peri. Pr in hunc modum: oe B é A, q̃ aliquid A é ó: Si ñ erit dicij eius conuertibilia erit ua, nullum A é ó, q̃ iam regulam diuersis in hac, nullum B é A, q̃ oe B é A, et nullum B é A, et conuertibilia, q̃ dabunt 2d conuertibilia sit ua, si ulli affriua ñ diuersis q̃ aliij.

obiej 1o si ulli affriua ñ diuersis simpliciter dabunt 2d conuertibilia sit ua, q̃ ita pr: oe ó é A q̃ oe A é ó: Si ñ sequitur dicij eius conuertibilia erit ua, nimirum aliquid A ñ é ó, sicmatr igr aliquid A q̃ ñ sit B, et notet d, tunc sic argor q̃ istum exporum: d é A, d ñ é B: q̃ aliquid B ñ é A, q̃ aliquid B ñ é A, et oe B é A

et contradictorio, quia habent 2 contradictoria sit ita: et illum signum exponitur non esse falsum, quia stat in omni negi: in 3a ita figura dat dan
et quia signi ex posito alter ex utraq; propositione affirma
alter modi negiva, et mutati affirmativi est.

Obiect 2o Si grammaticum esset homo, quia aliquis homo est
grammaticus, non esset bona iuentio, quia ita est naria, et ita, 2a ita est igens ex
fa; si nullus ex illorum grammaticus, quia et ita iam non esset naria,
negi iam, sed igens affirm, si supponat nullum hominem esse grammaticum, quia
grammatica et homo mediante ista iger uniuntur, igitur aut, et necessitas proti
de semito ex iuentione iungenti, et naria non gratum et subtum, non ut ex de
trita alterius exigia, quia stare pot cum omne igi, ut intellectio cum
intuito.

Art 3us

De fendunt regulae iuentionum partium

Dico 1o partis affirmativae iuenitur simpliciter. Si aliquid B est A, quia aliquid
A est B, si non caput iteris, erit quia contradictoria erit ita, nullum A est B,
quia iuenitur in hac: nullum B est A, sed nullum B est A, et aliquid A
est B, sed contradictoria, quia habemus duo contradictoria sit ita, si partis affirma
non iuenitur simpliciter.

Dico 2o partis negativae non iuenitur. Si quia datur ante
cens unum et 2 cens falsum, ut aliquid A non est B, quia aliquis non est A.
negi obstat mutari affirmationem alis in iuenitente, ubi A et aliquis
B oi ali, inconcessa ut quia solo et B uno, quia ita signi partis nam
sumit partem in iuenta, et in iuenitente utr. ipsi negationem affirma
grato, quia et nia sua distribuit gratum quia ibi ex contradictione: neq
sitis obstat partem negativam iuenit, quia ulis negiva iuenitur
et est ita, sibi non est sapientia esse falsum, et partem iuam, nec tamen iuenit
ut ante dicat partis non iuenti in fine.

Art 4us

De iuentione quorum singulum

Dico 1° quod omnes de utroq; extremo singli 5e affirmat, 5e negant inuertuntur simpliciter, ut Plato est hic homo, quod hic homo est Plato: Socrates non est hic lapis, quod hic lapis non est Socrates.

Dico 2° hoc frigidum est hoc aqua, quod hoc aqua est hoc frigidum, non bene inuertitur quia 1a est naturalis, et semper uera, 2a est ingens, et potest esse sic, quod ita non est naturam habere, et ita ut sit uera requiritur ex parte subiecti non frigoris in hac non aqua existit, et posito quod uterque sit existat, utraque sit quod est uera.

Dico 3° quod omnes de subto singli et predicato dicti, si affirmat inuertuntur impartiliter, ut Plato est homo, quod aliquis homo est Plato: Si negant inuertuntur impartiliter, et utile, ut Socrates non est lapis, quod aliquis lapis non est Socrates, et nullus lapis est Socrates.

Ut 2° Deus factus est ro, quod ro, 5e aliquis ro factus est Deus, non est Bona inuersio, quia 1a est uera, 2a falsa, quia in 2a triplicitate supponit pro uerbo dicto, ac quia non admittit participium factus in ordine ad Deum, quia ab eterno est Deus quod ipse. Et inuertitur de bene esse omnis: quod id quod factum est ro, est Deus: eodem modo et inuertendo dicto quod ro factus est albus, quod id quod factum est album est ro: Et cum dicitur subtilis et mutatum dicti supponat pro re, si inuertetur in hanc: quod album factum est ro, sic esset, ro non albedinem factus est albus, quod est falsum.

Dico 3° quod omnes de subto cui, et predicato singli 5e affirmat et negant inuertuntur impartiliter, ut ro est Plato, quod Plato est quidam ro: nullus lapis est Plato, quod Plato non est quidam lapis.

Dico 4° quod omnes de subto parti et predicato singli, si et affirmat inuertuntur in quem: ut quidam ro est Plato, quod Plato est quidam ro: Si et negant non inuertuntur sicut, quia dato aliquem esse ingens, ut quidam ro non est Plato, quod Plato non est quidam ro. Aduerte tamen in inuersione omnis terminum singlem debere esse ordinem indiuisibilem, et mediabiliter.

Lectio 20

De inuersione propositionum indefinitarum quantitatem

Sorte iij

1. Quod omnes Maria inuertitur quantitatem

Inuersio

uersio propositionum ea, in qua tertij fit reduntur infiti, et eo. Diuisio
1o: Quidam affirmat uerbum simpliciter propositionem, ut, omnis homo est, quod
non est homo, et, omne non est homo, quod omnis est.

Dico 2o partim negat uerbum simpliciter propositionem,
ut, aliquid est non homo non est, non est, et aliquid non homo non est, ga-
lquid est non homo.

Dico 3o utij negat uerbum impem, ut, nullus homo est lapis
quod aliquid non lapis non est non homo, quod est enim quod homo est non lapis, et non est non homo.

Dico 4o utij negat, et partim affirmat non uerbum
simpliciter, quod dat aliquem, et dicam fum, ut, nullus homo est lapis, quod nullum non
est non lapis, quod est fum, quemque est non homo, et non est non lapis. Item aliquid non
est non lapis, quod aliquis homo est lapis, quod sitr fum est, ut quit.

Art 2us

Quo hoc uersio inuenitur ex propositionibus generibus et determinis plexis.

Dico 1o quod propositiones, si in utraque seruatur eadem substantia, uertuntur simpliciter propositionem: ut, omne est collocatum quod non est non collocatum est non est, si non est inuersa, et inuertente seruatur solum exclusiuus, utraque propositio est uera: quamuis tertij exclusi ex nia sua non deprehendant extrium. Q.

Dico 2.o Quaedam est propositio de tertio plexo non uertitur propositionem, Quorum aliquis nis defendi queat, ut in loga hes, ut, omne sapiens est homo quod non est non sapiens, nisi non est enim, cum arrigens sit non est, se sapiens.

In Capitulum

tres regulas in hoc Capite statuit Artes quo uersione modalium.
1a est propositio de necessario affirmatio uertitur eodem modo, quo ab sol.
2.a propositio de possibili, et de igi 1o et 3o modo uertitur eodem
pacto, quo propositio de necessitate. 3a est propositio de igi 2o modo, si dicit
affirmat, eadem ratione ut supra dictum uertitur, si ut sit negiua Ptes,
non uertitur simpliciter partes et simpliciter uertitur.

De uersione propositionum modalium.

Articulus

Quod de necesse, possibili et igi affirmatio recte deuertantur.

Propositio modalis est illa, quemadmodum prius propositum insinuauimus: Quae aut de mi afficiens cum solum prati subiecto, dicitur nativum, igens, possibile, et impossibile. Nativum est id, quod non potest esse, ut homo est at nativum est: igens est, ut petrum esse grammaticum igens est. Possibile est id, quod potest esse, s. nativum sit, s. igens. impossibile est id, quod nullo modo esse potest ut homo esse lapidem.

Notabis 1° necesse et possibile esse modos esse, qui ostendunt utilem temporis mensurantis cum nomen prati subiecto: igens id, et possibile esse modi partis. Cum tres fixa negatione fiunt partis, ut non possibile, non igens. Ex omnibus modalibus dari mium dictum. Dictum est illa propositio cui adiungitur modus, ut, homo est at necesse est homo esse at, appellatur dictum, et illud, necesse, appellatur modus qui affigitur concreto prati subiecto dicti: Cum prius subiecto propositionis est ipsum dictum, et praedicatum prius est modus.

Notabis 2° propositionem modalem here duplicem qualem affirmatiuam et alia dicti: qualitas in contrahit affirmatione, et negatione mi. qualitas dicti in affirmatione, et negatione prati, quod est indicto. Cum propositio modalis aut de mio et dicto affirmatur, ut necesse est homo esse at, aut de mio et dicto negatur, ut, non necesse est homo non esse album, aut de mio affirmatur, et dicto negatur, ut, necesse est homo non esse lapidem, aut de mio negatur, et dicto affirmatur, ut, non est necesse homo esse album.

Notabis 3° ex propositione modali simpliciter dicti affirmatur, quando mio affirmatur, et dictum sit negatum, ut, necesse est aliquid at non esse homo, ex illa simpliciter negatur, quando mio negatur, et dictum sit affirmatum, ut, non est necesse homo esse album, quod mutatur est velut fra propositionem modalem, dictum ut est prati mia, et aut potest deriuari affirmatio, quando mio. si in propositione modali quando deuertit propositionem adiunctiuam, dicit affirmatur, et negatur ut dicti affirmatur et negatur, ut, necesse est nullum B. esse A, quod est negatum, et hoc mium affirmatum est, idem dicendum de propositione quod deuertitur.

Notabis 4° in propositionibus modalibus duplicem posse exponi quantitatem: aliam mi, quae est utrique partis, aliam dicti, quae est tertia et abstracta aut est utrique aut partis aut indefinita. Quantitas mi dicitur a quantitate signi, quod indicto, quia signa denotant extensionem rerum quae subiacent, ut, omnis, nullus, quidam, ostendit homo quibusdam rebus, et hoc mi designat extensionem temporis mensurantis quidam inter praedicatum et subiectum dicti.

Ñ mi Dicti, quales et, necesse et impossibile extendunt ad pulam dicti ad ee tempus, ut necesse hoem ee at, illud necesse denotatur ingrediet durare ee at. Mi d partis, quales et dgens et possible, extendunt dpulam dicti ad aliud tempus, ut dgens hoem ee generabum, illo dgens ñ extendit ad pulam dicti ad ee tempus, sed ad aliud, quum signum esse ee ñ ee, ñ potest ex se formare dpulam in ee tempus, sed in aliud: quia ñ potest ee equa dicti, etiam dnotant illam mensuram.

Notabis 6.o Ad equipollentiam modalium 2.ae requiruntur dicog: 1.o ee, ut uterq; mus sit utq; partis: 2.a, ut dicta convertantur de eqi, possibili et impossibili, sint eadem inter se, et traductoria dicti convertuntur de necesse, ut equipollentes huius propos, necesse hoem ee at, et iste, ñ dgens hoem ñ ee at, ñ possible hoem ñ ee at, impossible hoem ñ ee at.

Notabis 7.o duplicem dari sum dpsum dicti tam ex pte dicti, quam ex pte mi: Sup dpsi ex pte dicti hoc mus sumitur dicti signato subiti, ut si dicas, possibile ee nigrum, ita ut dpsus nigredinem dabo dnus albo; ing. sic propos fa dicta signat album fitr ee nigrum: ex pte mi hoc mus sit ac set sumitur dobus propositis singulis exponentibus dictum ut, possibile hoem ee album, sic exponit in sic propos: hoem hoem ee album, et illum ee album possibile. Sup dicti ex pte dicti hoc mus sumitur predicatum dicti cum mali signato subiti, ut si dicas, possibile album ee nigrum, ita ut dungat nigredinem subiti albedinem, ñ id dnus albo, et in hac sic propos ee ita: ex pte mi hoc mus sigillatim sumitur dsumptis propositis singulis, quae dictum exponit, ut si dicas, possibile hoem ee album sic exponit, hoem hoem ee album possibile, et illum hoem ee album possibile.

Notabis 8.o Sub Dicti subito possum de mo affirmato decendendum ee copulatim, et dpulative: Sub parti subito disjunctim et disjunctive: Sub practo affirmato ut, et parti sub disjunctim: Sub practo nego tam parti, quam uti copulatim, et copulative: Sub propositis de mo nego fitr, si affirmato et ensu propos ex pte dicti, si id in sic divisum remanet, sub dicti utibus disjunctive, sub partibus dpulative decendit.

Dico 1° q. poes modales de necesse affirmato diuertunt eodem mo q. eaeum absq. p̄r sitr, atq. de ably s. dictum é. Adiuerte tñ q. ger tifariam uterpari, 1° q. eo qd nario é: 2° q. eo qd poss ēe l. n ēe: 3° q. eo qd gabile é sē nario s. é nario gabile sit.

Dico 2° q. poes affirmā de ōgi, q. cum mo id absq. ab, diuertunt ut absq. l. de necesse. Pr eodem mo, q. de ly s.

Dico 3° q. potio regina u ly de ōgi 1° mo diuertio simpter, ut p. potio de necesse, qa idem é ōgen 2° mo atq. necesse.

Dico 4° q. potio regina u ly de ōgi 3° mo, qd é idem atq. possibile, diuertit etiam simpter, ut ōgen é nullam tunicam ēe candidam, q. ōgen é nullu candidum ēe tunicam.

Dico 5° q. ly negiua de ōgi 1° et 3° mo n diuertit, ut de potio negiua ab ea dictum é, q. ger eandem 1° em.

Art 2us

Q. p. diuertant q. poes de impossibili et ulteriora de mo negato

Sit unica Cl: oes eadem ratione qua illarum equipollent, diuertent. Qn notabis illam, in qua possibile affirmat, et illam in qua ōgen negat, et illam, in qa possibile negat; equipollere a liui de necesse: et illas, in q. necesse, et impossibile negat; equipollere a liui de possibile.

Q. 2a

De diuersio q. rum de ōgi 2° mo

Art 1us

Q. n. sū assent a Arte enunciaoes de ōgi 2° mo, et q. qd ex q. nes d. sint.

Dico 1° in sū dicto absq. dubio q. q. é q. prius ala rum: et ut libet illarum in eo uera hi, n é opus, ut ēius dictum poit ēe uim, et poit ēe fim. Qn hoc é ut, ōgen é aliqd corpes mouen, l. ēi ēius dictum n poit ēe fim, l. ēi dictum é corpes, qd nario mouet. Qes u ōgen n é q. prius arum q. prius: et io ut libet illarum in eo uera hi, requirit ut ēius dictum poit ēe uim, et poit ēe fim: Imo io q. prod Modales in hoc sū accipi fere tantum in absq.

Dico 2o Ingerij 2o mo tam affratum quam negum deducto uti affrato vitio dicto dee here 2a ex gonentes deneceste, quarum dicta unr de subintrarie opponantur, altera aut dicto qpoi de Ingi intradictorie ex negnt: at mus tam in exponta, quam in exponente dee ee eiusdem qantitis: Ido Ingerij exponentur q n neceste coguste: et n Ingerij q neceste disiunctie: et in hac qpostio e ua Ingerij e: oem hoem ee album, qa, n neceste e aliquem hoem ee album, et qa, n neceste e aliquem hoem n ee album, et hoc, n Ingerij e oem hoem ee at, t qa, neceste e aliquem hoem ee at, t qa, neceste e aliquem hoem n ee at;

Pr qa Ingerij 2o mo e id, q pot ee et n ee; in ad unus veritem, si fuerit affratum requirit ut ide sint 2a qpoi de potibili instantes eadem dicto, in alta affrato, in alta nego, qua equipollent duabus deneceste nego, qd e id atq possible: si uo fuerit negum, ad veritem illus suffiet uentas unius tm qpoi de potibili, qa e intradictorie qpoi de Ingi affrato, ad falsitem qpoi de Ingi affrato suffiet falsitas unius qpoi de potibili, s deneceste nego, id aut qd suffiet ad falsitem unius qpoi suffiet ad veritem sui intradictorie qpoi de Ingi nego ex ponenda 2a 2a deneceste disiunctie st.

Dico 3o Ingerij 2o mo de dicto qarti exponien q 3ej deneceste: ut, Ingerij e aliqd at ee hoem, cuius falsitas n deprehenditur q 2a tm ex gonentes deneceste 3ij q hoc, n neceste e oe at ee hoem, n neceste e nullum at ee hoem, qa utraq e ua: Ido ad uerqenda e 3a, nempe, n neceste e at qim ee hoem, qim n ee hoem, ex cuius falsitate deprehendit falsitas exponte.

Dico 4o ex affirma Ingi de 2o mo ut collegr negum istans eidem tis, uariata tm qualite estiali: Ido Ingerij e t oem hoem ee album, q Ingerij e nullum hoem ee album, q appelat Iuersio q oppon qualitem: et mo e qa 2o mo e id, qd Ingerij e ee, t Ingerij e n ee.

Art 2us

d: po Iuertant Ingis de 2o mo affrato

Dico 1o

Dico 1o Poli affirmativa inferitur impem: ut, Ogerye ee B ee A & Ogerye
Ogr A ee B, aliqui deus agum: n, Ogerye aliqd A ee B, & ferit ita, aut
fa, necesse e nullum A ee B, aut 2o, necesse e ee A ee B, aut 3o, necesse e
A pim ee B, pim n ee B, tunc sic, necesse e nullum A ee B & necesse e
nullum B ee A, & manifeste gradit ide, Ogerye ee B ee A, sicuti ne-
cesse e ee A ee B & necesse e aliqd B ee A, e oter n Ogerye ee B ee A,
aliqui idem B nario, & ipse erit A. Qd si necesse e A pim ee B pim n
ee B & necesse e aliqd A ee B, & iterum aliqd B ee A & uti prae
dictum e, pugnat illa, Ogerye ee B ee A.

Dico 2o etiam alia negiva inferitur impem. Pr
qd dat ars iam e Dari fum si inferitur simplr: ut, Ogerye nullum hom ee
album, & e ia, & Ogerye nullum album ee hom, & e fa, qd Cygni album
nario n e ho.

Dico 3o partly tam affirma quam negiva de Ogi 2o mo
afirato, in mia Ogi inferitur simplr. Pr de affirma, Ogerye aliqd B ee A
& Ogerye aliqd A ee B sin det agum, n Ogerye aliqd A ee B, & ouim
erit, & qd, necesse e nullum A ee B, & qd necesse e ee A ee B, & qd A
pim necesse e ee B, pim necesse e n ee B: si iam qd necesse e nullum
A ee B, & aperte repugnat ex nobis. Si Dum aut Dum, & necesse e
aliqd B ee A, qd repugnat supposito, inqa supposuimus oritum n ee
in mia naria, seu n ee narium, Ogerye. Sitr de negiva pr idem &
3es exponentes, & repugnent antecedenti: Dnr id eumdem ~~doing~~ diuersi
ores, fratres 25 mam humilem supponant, qd taly suppositio est mam ei
Ogi.

Art 3us

1. pr diuersam Ogis de mia generali 2o mo nego

Dico 1o utes de n Ogi tam affirma quam negiva nullo mo inferunt. Pr e
in negiva, n Ogerye e nullum hom ee album, & n Ogerye e nullum hom ee,
aut aliquem hom n ee album, ubi ars e iuin, e Dari fim, ut pte. Pr in a-
firma: n Ogerye e ee album ee hom, & n Ogerye e ee aliquem hom ee al-
bum,

Dico 2o partly tam affirma quam negiva in mia Ogi inferunt simplr, sicut partly de Ogi afirato: in mia aut naria inferunt tm in Dtly. Da per pr 1o in affirma, n Ogerye e aliqd B ee A,

Sed non dicitur omnem: Dicitur esse B, dicitur
esse in hac: Dicitur esse aliquid B esse A, sed est traditoria antecedens. Pro 20
in negativa, non dicitur esse aliquid B non esse A. Sed non dicitur esse nullum A esse B,
Nam huius omnem, Dicitur esse nullum A esse B, dicitur esse in hac, Dicitur esse ali-
quid B non esse A, sed est traditoria ideo. 1 gra. ex qua ratione 2 de fit manifesta,
ubi assignatur esse aliis aliam existens fiem in mio maria

Dico 30 Partis negativa etiam dicitur esse in mutem affi
mam, et partis affirma in totum negativam. Pro sed in quaestione sed opam
qualiter utis negativa sibi ex ut affirma sed hac infertur ex parte affirma,
Ut dicitur esse, quod ex eadem colligitur utis negativa. Ratio, quia in hoc quae modalium
affirmatio et negatio eiusdem quantitatis et opus poterit: Si non illam esse dicere,
Dicitur esse Deum Aliquem hominem esse album, ecce quid dicit, nullum Ali-
quem hominem esse album, quod nabit exipsa dicit dicit. Sin autem esset in
quo banda diversione partis affirma, de dici 20 mio, sed non dicitur, nisi in suppo
de mia non maria, bene ustum fuisse diversione partis affirma de non dici 20
mio, sed in eadem suppo bene sucrit.

Q. 30

Quomodo de dici 20 mio sucrit gaudent ensu dicio.

Art iij

Quibus modis assignari possint alii exponentes

Dico 20 Propositio de dici 20 mio affirmatio exponi potest per 2 de non
necesse cupulative sumptas, quarum alta idem sio dictum habet, cum
exponitur, alta vero traditorium, ut, Dicitur esse de B esse A, quod non necesse
est de B esse A, et quod non necesse est aliquid B non esse A.

Dico 20 Propositio de dici 20 mio negativa exponitur per 2 de
de necesse disjunctive sumptas, quarum alta habet idem prorsus ducum cum
exponitur, alta traditorium illius. Et colligitur a parte exprecedenti dicta
Quod non sufficit ad falsitatem alterius quod, satis est adversitatem sub
traditoria.

Dico 3º ex libet utili ua de ogi 3º mo
in su dicto colligunt oes tam ulis, quam partis se affirmat, se negiua
in su ogo. Pri qa ut talis ulis sit uia in su dicto opus, ut oes singles, q
qes ex permis, sint ages, sd qd oes st ages q posito det in su ogo se st uti, se
partis, e uia, q ur.

Dico 4º ex qualibet utilem in su ogo n colligur alia
in su dicto. Pri qa, ages e de corpy mouri, e ua in su ogo, ex fa in su
dicto q ur.

Dico 5º ex parti de ogi 2º mo ua in
su dicto n sequitur partis ua in su ogo, qa, ages e aliqd quale ee ho-
em, in su dicto e ua, in ogo fa.

Dico 6º ex parti in su ogo colligur ex partis e
ulis in su dicto. Pri qa ut partis sit ua in su ogo, si e affirma, nullam
det here narium. Item si e negiua nullam det here impossibilem, sd
hoc suffit ad inferendum e partem e utem in su dicto q qa.

Art 2us

Q ogo uertant huiusmodi q oes

Dico 1º q oes de ogi 2º mo affirmo partis affirmo in su ogo
uertunt in partis affirmo, e in ulis negiuo. Q ulis negiua eodem
mo. Q partis negiua, e ulis affirmo, nullo mo. Pri eodem mo, q in sequ
perioribus.

Dico 2º q partis affirmo de ogi 2º mo nego uertitur
in partem affirmo, q ulis negiuam. Q ulis negiua similiter. Q par
tis negiua, e ulis affirmo nullo mo. Qua oes ex s dictis st faciles.

Art 3us

Q valeant uersus q 3a posiem immediatis

Dico 1º q oes de ueritate possibili, e ogi 1º et 3º mo uertunt eodem
mo, q. ubi e q 3a posiem: dumodo eodem q conditiones in his obseruentur, e q tem
poli tii dicti ueniant in iustitie instis: q aliqui dabitur unia, e oeiij, sem.

Dico 2º idem in de ogibus 2º mo. Pri qa aliqd obsta
ret esse mia ages, sd hoc n obstat, qd tii accipiunt in eadem significatione, ut dictum e de
abis, q nec in isis obstabit. Nec uim e, qd ex ogi in fia colligit narium, qa d nt e
narium, qd det narium conseqem: ex eo ut qd gratia ages colligat in fia, e qa
d de subto, n sequitur qd de alio nario qutt seu q det ueri alio narium conseqem

Sed et necessitas ipsa ex alio colligatur.

De Capite Anni, Sum, et Cum.

In his agendis multa dicenda sunt de syllogismis figurarum et modorum. Deinde figura in quantabile ad Caput Anni. Et ibi ostendit figura conversionis terminorum quod non sit: mais il est ipsa structura quorum. Dein figura syllogismi defectivi fit: apta terminorum positio ad illorum referendam. erit il apta. Et syllogismus absolutus tertii: quum unus dicitur maior alius minor secundum: Duo maiores tertii, et medium, aut argumentum nominatur: Maior secundum est, qui semper prodit: Minor, qui subiicitur, utrumque est emporium tertii, et idem in illo: Maior tertii bis est in modis, nunquam in tertio ut, Omnis iniquus est laudanda, sed omnis iniustus est iniquus, et omnis iniustus est laudanda. Si laudanda, et maior secundum, minor est iustus, maior tertii, iniquus.

Nunc syllogismus defectivus quorum sint qualitates et quantitates ad eorum inferendam apta positio. Dein quod ingredietur figura secundum quod fuerint variari possunt sint quantitate, aut in utraque est utili, aut utraque partili: aut altera utili altera partili, et ita: et sint sint qualitate, quod aut utraque est negativa, aut utraque affirmativa; aut altera affirmativa, aut altera negativa, et ita, Infit, ut inequalitate figura 16 modi agerentur.

Ex Plato terminum unum, oi, et unum nuli,

Notabis, 10 tunc dari in syllogismis tertii, unum oi, et unum nuli, quod in eodem modi, sed in minori dicta calculabitur quantitas nunc negativa, nunc affirmativa utili iuncta colligar: Sic si in 1a figura fiat syllogismus ex maiori uti affirmativa, et minori uti negativa in hunc modum, Omis lapis est subiectum, sed nulla linea est lapis, quia nulla linea est subiectum, Ergo linea est subiectum, sed nullus lapis est linea, quia omis lapis est subiectum.

Et in 2a et 3a tertii, unum nuli, et in 2a et 3a tertii, unum oi, sed magis est in eorum, quod si in aliquo modo inferetur utili affirmativa, in eodem non potest inferri ex eisdem quemadmodum positio sed utili, et partili negativa, quod utili negativa repugnat istarum cum uti affirmativa partili in istarum: quod si tertii sint, unum nuli, collegendo autem negativam nulla positio affirmativa ex eisdem quemadmodum inferri potest, quod utili affirmativa istarum uti negativa, partili id idem istarum. Nam regula generalis est in omnibus agere includente, ex agere exponendo.

inferri. Licet autem ulterius affirmari, negari, aut partem utriusque qualitatis, quoque reiciatur indefinite: quo in tertio, in quo omnis, et in quo nullus, non esse fieri declaratum est.

Notabis 2o ex minori, in qua dantur tres, in quo omnis, et in quo aliquis non, ut in Darii, et in quo nullus, et in quo aliquis, ut in Ferio; ut inferri ex antecedente ita sentiatur, ut in his syllogismis, omne animal est, sed homo est animal, quare homo est, ecce tres, in quo omnis, ubi particularis, secundum esta affirmatio quod colligitur, non repugnat ulterius affirmare, omne animal est, nego particularis negatio, aliquod corpus non est animal, Ergo lapis, omne animal est, sed aliquod corpus est animal, quare aliquod corpus est animal, ecce tres, in quo aliquis non, quare aliquod corpus minimum non est animal, lapis tamen non est animal, ergo aliquis non est.

Cap. 10 unum

Quid Artificialiter dicatur Syllogismus 3a figurae et expositorium.

Artificialis

Quid sit et dicitur Syllogismus expositorius.

Syllogismus expositorius est ille, qui stat medio termino singulari, et certo, quam maxime incommutabili. Dicitur expositorius, quia eum certius ut stat exponere: quibus non adscitas extrema ad medium ut sibi ita efficiant enuntiationem, cum de se affirmant, non efficiunt: et quibus ita se habent ad medium, ut alterum eorum de illo negari possit, de se quoque id negantur: et ita quod sit intelligenda illa duo propria: quod est eadem uni 3o, et eadem inter se, et quod non est eadem uni 3o, non est eadem inter se, Ergo Socrates est intellectus, Socrates est risibilis, quare aliquid risibile est intellectum.

Quo quod medium terminum utraque premissa est singularis, dubitatur minus colligitur expositorius in 1a figura: 1o ex utraque affirmativa: 2o ex maiori negativa, et minori affirmativa: in 2a figura tribus modis: 1o ex utraque affirmativa: 2o ex maiori negativa et minori affirmativa, Ferio: in 3a duobus modis, sicut in 1o. Quo autem medium terminum fuerit singulare, et aliquando quoque contingit, tunc in 1o figura eodem modo colligitur, quo syllogismus de medio terminis contingit. in 2a quoque pari negatorum modus negativa concludentes, eodem modo colligentes affirmativas. Et eadem qui diversis reducuntur possunt ad eam figuram quae conversionem maioris. in 3a nullus est modus quod sit dictus.

Art. 2us

De Artes recte quaerendi stylos 3a figurae quadrilateri

Dico 1o ostensio quadrilateri exaticorum è problema. Pr quod dd sequitur ex consequente sequitur exarte quadrilateri, sed cto stylo imperfecto sequitur evidenter ex premissis stylo exposito, id est ex quadrilateri stylo imperfecto quod recte deducitur ab stylis premissis. Dig intra stylo in Daraste, de corpus quadratum, de corpus è subta quadratum è quadratum, tunc ei, de corpus è quadratum, et de corpus è subta quod hoc corpus è quadratum et hoc corpus è subta, sin ut è ita ges dingly in st. Dein die, hoc corpus è stum hoc corpus è subta quod aliqua è stata, ut videtur hanc ultimam ibam recte sequi ex premissis expositis, quod cum inferantur ex premissis stylo in Daraste, manifeste apparet ex eadem premissis stylis in Daraste eandem caligi tbam quod sequitur ex caste sequitur ex arte.

Dico 2o recte Artes in 3a posita figura quadrilatera, quam in aliis utis è stylo expositio. Pr 1o quia in aliis figis non semper subgrediendum ciis, sicut in 3a, ei aut dingly, qualis è medius ciis in expositio, magis cat subgrii, quam quari quod 2o quia in ista figura oes chos st parts, quod ex quorum recte sficiunt in aliis il rst os parts quod.

Notabis 1o cum aliis cum aliis prius quibusdam coibus oipsis non sufficiunt numerum stylum expositorum, quia è quinq 3a figa: eundem id medium quia ita è cum eodem stylo stante medio ita quod eum subis exhibea videt; et quoniam eundem eiem sm è evidentius caligi ex quam stum imperfectum, quia eius quinq ex premissis stylis imperfectis non stor inferunt. Denique quoniam partem in expositio assumptam semper hoc sicut dij iunctum, subgra quia de hoc aliqd simpli dicatum.

In Caput 1um

Sed regulas st abus figis coes: 1a nemo tum in alta sat quisquam, solte è distribuendum. 2a nullam tum, qui non fuerit distributus in arte, distribuendum ee in arte, distribuendum ee in ste, 3a ex utraq premissa parti nit ui fed ddudi. 4a ex utraq negua sitr. 5a semper stoem ee partem, quod alta premissa è parti. 6a semper ee cbem negua, quod alta premissa è negua. 5s Singulae st singuli figis quae quia de camera: 1um in 1a figa ex maiori parti, aut minori negua nit ui fed ddudi. 2um in 2a ex maiori parti, aut ex utraq affima nit ui fed ddudi. 3um in 3a ex minori negua nit effici.

Quomodo in

Quinque figurarum recte statuendus sit.

Artículus

tres tantum esse syllogismorum figuras.

Pri quia ex utroque cum medio tio et tum triplex nam si medius tius subiecti maioris fuerit, et prae de minori, et ita 1a figa: si prae in utrique praemissa, et ita 2a figa: si in utrique subiecti, et ita 3a figa, quia ita tantum et figa; quia nulla alia dari potest ab quia medii tii constituimus.

Notandum cum maius termini dicat ordinem ad praedicatum, et minus ordinem ad subiectum, in 1a figa illud est maius terminus, quod demonstratio prae: in alius est, cum utrumque subiecti, sed subiecti, illud erit maius terminus, quod in propositione adhibetur, sin che X. gratum prae: sed ita quod in maiori ponitur sic ut praedicatum, sic ut subiectum medii.

Obiectum subiecti medium cum maioris termino, et praedicati de minori facit iam figam, et 2a subiecti in et praedicati de maiori efficit tam figam nego esse, quia supponit fieri, non maneat iam maius termini. Si de eo medium fuit praedicati, 3a extra iam et 3am figam esse maius termini in eo consistit, quod de medio tio praed. Sin quod maius termini ponitur in maiori propositione, sylloq pertinet ad iam figam, quia hic praemissae transponuntur, ut infra, tibi indicetur in barbalipton qui mihi cum nati nisi ad inventus et ab arte revocabit: mi n. si videntur invicem non variant figas, ex quo etiam colligi medium tium in 1a figa mungam variatur eadem, quia semper subiecti maioris termini et praedicati minori.

Artículus

Alia quam ista diversis rationibus figurarum distinguitur.

Notabis 1o quod de praedicato insito, si sint affirmatae, equipollere requiri, si sint negatae, equipollere: sin syllogismi ita probabiles videntur, ut fratres sint, iam ipsorum haec sent, ac nisi in 1a figa requiri esse minor negativa existit ab alia, non esse affirmativa existit, ergo equipollent negatae: et sic in alia.

Notabis 2o non esse admittendam in syllogismo partem exclusivam, tum quia hic non quorum, quod exponit, aliam affirmat, aliam negat, 2o quia quam 2ae quae remissae syllogismo attribuit: tum quia pertinent (ait, ut variet ad testimonium.

Notabis 3o ex 5a dictis quod ubi ee acquirendis in sua copulatione, parti ut in sua discretione. 4o Notabis quam ob eam indirecte nee ellam, in qua id, quod e quasi nia quat de eo, quod e quasi fra, sed in qua minus ellum de maiori includit. his adnotatis facile dignoscet sophisticas cogestiones, et syllogismos gratuitos.

4o 2a

Quinta et 3a sint mi indirecte includenti

Art ius et 2us

Dirsdartet sua franke et Bocbeles iudicant

notabis 1o in ia figa sapiatur tres mos directe includentes: ius e quod sistit tribus ubique affirmis, et dr Barbara, littera n. et signat quod omnem affirmam: 2us quod stat tribus ubique maiori et ~~[illegible]~~ nequis minori affirmet et dr Celarent littera n. et signat ulterius nequam: 3us e quod stat tribus affirmis, maiori uti et alis partibus, et dr Darii, littera n. i signat partem affirmam: 4us e quod stat maiori uti nequa, minori parti affirma et tertia parti nequa. et dr Ferio, littera n. o signat partem nequam.

Notabis 2o in eadem figa dari quinque mos indirecte includentes, quae inferunt iuxtaentem illius quod, quod in mo directo colligenda erat, 1a ter, in qua minus ellum de maiori quat: qes continent et alibi distichon:

Barbara Celarent Darii Ferio Baralipton
Celantes Dabitis, Fapesmo, Frisesomorum.

Sed Artles tres quoque inposuit, quae inventis indirecte a Barbara, Celarent, et Darii. 2a figa 4or mos utiles: 3a sex alios admittit: qui omnes alio distichio continentur.

Cesare, Camestres Festino Baroco: Darapti
Felapton, Disamis, Datisi, Bocardo, Ferison

reliquos oes mos ee inutilis pet, q in iis dat ans iuin, et iaers fuin: et q dant
inutilis ii, in qq ii, et in qq nulli, id é Cerusata eadem fia inferri pot
cto utis regina, et affina: i ultima é eiam praestantissima, q in ea dat oes qus
tum, sed utis affina, et regina, et partis tam regina quam affina:
nta in aliis ut pet.

Notabis 30 3es ee snis, ut q in mutuatum é de maiori, sic in 2a
et 3a figa: i q sua accit maius stium ee id, qd in maiori, q poe colligi 2a id,
qd in q proposita adgbandm pcit. 3a id qd pnit in cto. Un q pcit
2as snas in 2a et 3a figa admittendi sint indirecti, cum in Cesare Ca-
mestes, Darapti et alis nis cto illata converti poeit simpliciter, ita ut
subpcitas, qd erat in maiori, sed in q pravata, ac in illatio sit indirecta:
st aut in 2a figa 4ur iii indirecti, Cesare, et Camestes, cum indirecte
concludant, et Frisesomorum et Bocardo: in 3a sex, Darapti, Disamis, Da-
tisi Fadesmo, Frisesomo, et Baroco. At X 3ar sua nullus in
his duabus figis ee admittendus mas indirecte concludens, q cum maius stium sit id,
qd in cto pcit, fieri nungam pot ut minus stium de maiori pcit, sto con cto
juertere, q id qd pcit, erit maius stium et si aliam minus stium sitisset.

In Capit 23. lib 32.

De regulis inueniendi medium

Pria qualibet questio, ut in pratum et notum resoluta, utrum sit
ne et ut inuenienda: item eorum stia, an ectia, et uniuersalia: stia st, de
his rebus, q earum st stia, uniuersim affirmantur, s nris, ut uirtus de iustitia s q habi-
bitur, ut filius filiorum de parentibus: antia st ea, de qq rebus, quarum st antia, uni-
uersim affirmantur, ut iustitia in uirtutis, et parentes sic filiorum: repugnan
st ea, q de rebus, sic pnur repugnare st, aut nulli mo aut raro affirmarent, ut
malum sic uirtutis, et odisse filios sic parentum. Sex igitur regulas tradit Arist
ad medium dois q habitum inueniendum.

1a é, ut q bet utis affirma pcedere ee medium st sit
ans prius et iaers subtus: ut si utis q sit, iustitia ee laudandam, affirme, q medio uir-
tutem, q é ans prius, et iaers subtus, q prius de iustitia, et sic pcitis sic, laudandam. 2a é,
ut q bet partis affirma, q pcedere in Darapti, q pcedere ee medium, qd sit ans pri-
us, et subtus, ut si utis q bare aliqd animal ee sensibile, affirme q medio, at. 3a é
ut q bet utis negina in Cesare, et Celarent, affirmandum ee medium

quod sit dicens subiti et repugnans grati, ut si illi quod sit nullum horum est lapidem assumo quod medio, et, in hac mihi: nullum at est lapis, id est hoc est, quod nullus ho est lapis.

Sed, ut quod est ubi negativa in Celantes et Camestres, sumendum est medium dicens grati et repugnans subiti: et sit, ad quartam partem negativam in Baroco. Sed ut quod est partis negativa in aliis nisi, quod sumendum est medium, quod sit ans subiti, et repugnans grati, ut si illi quod haec aliqua subiti non est inventum assumo quod medio aliquem, et dico: nullus lapis est inventus, id lapis est subita, quidam subita non est inventus. Sed, ut quod est affirmativa partis in Baralipton, in Fabriti, quantum est medium, quod sit ans subiti, et dicens grati, ut si illi quod haec aliqua subiti est horum assumo quod medio, et, in hac mihi: de at est subita, id ho est, quod aliqua subita est ho.

Notabis 10 ad melioremem eorum quod dictum est, et artificiosum intelligiam, novem nisi posse medium fieri cum est, ad cum grati, et subiti comparati: aut ans est utinam, aut utinam dicens, aut utinam repugnans, aut ans grati, et dicens subiti, aut dicens grati, et ans subiti: aut repugnans grati, et ans subiti: aut repugnans subiti, et ans grati, aut dicens grati, et repugnans subiti, aut repugnans grati, et dicens subiti: quod notabis his carminibus continentur:

Secana Cageti, da Feres, he bare, gelato,
gebali stant: sed non stant, Feres, hebas, et hela.

Sex quinque dictis denotant totidem combinationes adscribendum utiles, et erit totidem regulis aristotelis eadem ordine, quo posita est, et ita ut secana indicet comparationem unius regulae ad alterum, et sic de reliquis postremis dictis, Feres, hebas, et hela, significant reliquas sex combinationes inutiles. Quod adverte in singulis sex quinque dictis tres reperiuntur vocales, quarum ultima designat eam inferendam, quia ad duas in alterum. Rursum quarum vocalium singulae in medietate gradient consonantes significantes, Ans et dicens, repugnans illius ei, qui quod vocalem significat nam in ira artificia, ut significat gratiam, o dicens grati, C ans grati, C repugnans grati